

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 034830 12 Rev
Banja Luka, 04.01.2013. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Darka Osmića, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Stake Gojković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.K., ..., D., K.D., koga zastupa punomoćnik S.B., advokat iz K.D., protiv tuženih: D.D., M.D. i M.D.1, svi iz B., ..., koje zastupa punomoćnik B.K., advokat iz B., radi iseljenja iz stana, vrijednost spora: 12.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 034830 11 Gz 2 od 29.8.2011. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 04.01.2013. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 034830 05 P od 29.10.2010. godine odbijen je kao neosnovan zahtjev tužitelja da se naloži tuženima da mu predaju u posjed, slobodan od lica i stvari, stan u B., ... u prizemlju, stan broj 2, površine 89 m².

Istom presudom naloženo je tužitelju da tuženima na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 5.745,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 034830 11 Gz 2 od 29.8.2011. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te odbijen i njegov zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 750,00 KM.

Blagovremenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se pobijana presuda preinači tako da se usvoji tužbeni zahtjev tužitelja ili pak da se ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tuženi nisu odgovorili na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja za predaju u posjed stana, bliže opisanog u izreci prvostepene presude, na kojem je on nosilac stanarskog prava.

Raspravljajući o postavljenom tužbenom zahtjevu nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužitelj živio u dugogodišnjoj vanbračnoj zajednici sa D.D.1 (od 1953. godine do

njene smrti, 2003. godine). D.D.1 je u tu vanbračnu zajednicu dovela svog tada maloljetnog sina D.D. (pravnog prednika tuženih). Sve troje su zajedno živjeli u selu V.D. na imanju tužitelja.

Nakon toga je tužitelj prodao svoje imanje, pa su doselili u B., šezdesetih godina, gdje su kupili i zajedno živjeli u porodičnoj kući u ... ulici. Zatim se D.D. oženio pa je u toj kući živjela i njegova žena M.D.1, te njihove kćerke, D. i M. 1981. godine ova kuća sa zemljištem je eksproprisana i porušena a tužitelju je, kao nosiocu stanarskog prava, dat na korištenje sporni stan za cijelu porodicu, te je dobio i odgovarajuću novčanu naknadu za eksproprisane nekretnine. U dobijenom stanu sa tužiteljem i njegovom vanbračnom suprugom D.1, zajedno su živjeli i D.D. te tužene.

Od dobijenih novčanih sredstava na ime eksproprijacije, tužitelj je zajedno sa vanbračnom suprugom D. sagradio kuću u selu M. u K.D.. Po smrti D.D.1 njen sin D.D. je pokušao kod nadležnog stambenog organa isposlovati donošenje rješenja radi utvrđenja prava trajnog i nesmetanog korištenja predmetnog stana, ali u tome nije uspio. Zahtjev tužitelja za iseljenje D.D.1 i njegove porodice iz ovog stana takođe je odbijen od strane stambenog organa, zbog nenadležnosti, nakon čega je on ustao ovom tužbom dana 06.7.2005. godine.

U toku ovog postupka D.D. je umro a postupak su nastavile njegove pravne sljednice kćerke i supruga, kao zakonske nasljednice.

Po izgradnji kuće u selu M. tužitelj i njegova vanbračna supruga D.1 su u njoj živjeli preko ljeta a u sporni stan u B. su povremeno dolazili, najčešće zimi. Tužitelj je imao namjeru da otkupi predmetni stan ali je u tome bio spriječen vođenjem, naprijed spomenutog, upravnog postupka od strane D.D.1.

Kod ovakvih činjeničnih utvrđenja, nižestepeni sudovi su zaključili da je tužitelj nosilac stanarskog prava na predmetnom stanu, da su tuženi zakoniti korisnici tog stana u smislu odredbe člana 6. Zakona o stambenim odnosima – prečišćeni tekst ("Službeni list SRBiH", 14/84, 12/87 i 36/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 19/93, 12/99 i 31/99, u daljem tekstu: ZSO), da tužitelj nije dokazao da postoje opravdani razlozi iz odredbe člana 31. istog zakona, temeljem kojih bi mogao tražiti iseljenje tuženih, pa su sudili tako da su odbili zahtjev tužitelja.

Odluke nižestepenih sudova su pravilne.

Odredbom člana 31. stav 2. ZSO je propisano da nosilac stanarskog prava može iz opravdanih razloga, koje sam nije izazvao, od svakog korisnika stana, osim od maloljetne djece, bračnog druga, kao i lica koja su bračni drugovi po zakonu dužni izdržavati, tražiti iseljenje iz stana, ostavljajući mu za iseljenje primjeren rok, koji ne može biti kraći od 30 dana. Za postojanje opravdanog razloga za otkaz daljeg korištenja stana u smislu citirane zakonske odredbe potrebno je da se utvrdi da je taj opravdani razlog posljedica isključivo ili pretežno skrivljenog ponašanja korisnika stana kojem se daje otkaz (u ovom slučaju tuženih) i da su ti razlozi uzrokovali netrpeljivost i neslaganje između nosioca stanarskog prava i korisnika stana takve prirode, intenziteta i trajanja da je normalan i skladan život u zajedničkom stanu objektivno nemoguć.

Za uspjeh u ovoj parnici tužitelj je, u smislu odredbe člana 7. stav 1, člana 102. stav 1. i člana 123. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ br. 58/03, 85/03, 74/06, 63/07 i 49/09 – u daljem tekstu: ZPP) trebao dokazati postojanje opravdanih razloga za iseljenje tuženih iz stana.

Suprotno tvrdnji revizije, i po ocjeni ovoga suda, tužitelj te razloge nije dokazao, kako ispravno zaključuju i nižestepeni sudovi. Ovo naročito kod činjenica – čija istinitost proizlazi iz navoda parničnih stranaka i iskaza brojnih saslušanih svjedoka – da između tužitelja i tuženih nije dolazilo do bilo kakvih verbalnih ili fizičkih sukoba, da su njihovi odnosi prije toga, dugi niz godina, bili korektni a značajnijih i trajnijih poremećaja nije bilo. Štaviše, uzajamno su se poštovali pomagali i dogovarali oko načina korištenja stana, tako da su ga uglavnom koristili tuženi i njihov pravni prednik D.D., a tužitelj je, sa svojom vanbračnom suprugom, većinu vremena provodio u kući u selu M.

Okolnost da je pravni prednik tuženih pokušao ishoditi prenos stanarskog prava na sebe na spornom stanu, a tužitelj da izvrši otkup istog bez dogovora sa tuženima, kao pravnim sljednicima pokojne D. i članovima zajedničkog porodičnog domaćinstva, nema karakter opravdanih razloga za iseljenje tuženih iz spornog stana, kako ispravno zaključuje i obrazlaže drugostepeni sud, koje razloge u svemu prihvata i ovaj sud a revizija ih neosnovano napada.

Nisu osnovani navodi revidenta kada ističe da je prvostepeni sud povrijedio odredbe člana 76. ZPP kada u ponovljenom postupku (nakon ukidanja prve prvostepene presude donesene u ovom postupku) nije ponovo održao pripremno ročište, odnosno na ponovnom ročištu za glavnu raspravu nije dozvolio provođenje novih dokaza koje je tužitelj predložio u ovoj fazi postupka.

Naime, iz sadržaja ukidnog rješenja drugostepenog suda (kojim je ukinuta prva prvostepena presuda) proizlazi da je postupak vraćen u fazu održavanja glavne rasprave, jer su se razlozi ukidanja odnosili na valjanost obrazloženja prvostepene presude koja nije sadržavala dovoljne i jasne razloge. Zato prvostepeni sud u ponovnom postupku, nije imao obavezu da ponovo održava pripremno ročište, budući da nedostaci na koje je ukazao drugostepeni sud u ukidnom rješenju nisu to zahtjevali.

Održana ponovna glavna rasprava, nakon ukidanja, nema (kako to želi prikazati revident) karakter glavne rasprave koju ima u vidu odredba člana 76. ZPP, koja se, u slučaju da među strankama nema spornih činjenica, ili da se radi o jednostavnom sporu, održava bez prethodno održanog pripremnog ročišta. U ovom predmetu, naime pripremno ročište je održano ranije (21.5.2009. godine) sa svim posljedicama održavanja takvog ročišta, tako da su stranke nakon njegovog održavanja, saglasno odrebi člana 77. ZPP, izgubile pravo da naknadno predlažu i izvode dokaze, osim u slučaju iz člana 102. stav 2. istog zakona, slijedom čega prvostepeni sud nije pogriješio kada je odbio zahtjev tužitelja, istaknut na glavnoj raspravi, za izvođenje novih dokaza za koje tužitelj nije dokazao da ih bez svoje krivice nije mogao ranije predložiti (član 102. stav 2. ZPP), a ni drugostepeni sud kada je ovakvo ponašanje prvostepenog suda smatrao zakonitim.

Kako se revizijom tužitelja ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, niti je ista zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, revizija je odbijena na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

